Wat vinden HAIO's van de huidige opleiding rond seksuele gezondheid als voorbereiding op de praktijk?

Haio: LECOMPTE Amaryl , KUL
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider:

Context: Seksuele gezondheid maakt deel uit van ieder mensenleven. Waar vroeger de focus vooral op de curatieve zorg lag, verschuift men nu naar een preventieve visie waarin de huisarts een belangrijke spilfiguur kan zijn om seksuele gezondheid te promoten. Meerdere studies tonen aan dat patiënten bereid zijn om seksualiteit te bespreken met hun huisarts maar vaak voelen huisartsen een drempel omwille van tijdsgebrek, angst om de persoon te choqueren of onvoldoende kennis. Internationaal onderzoek toont aan dat studenten geneeskunde of jonge artsen zich onvoldoende voorbereid voelen om seksuele gezondheidszorg te leveren. De situatie bij de Vlaamse huisartsen in opleiding (HAIO's) is nog niet gekend.

Onderzoeksvraag: Hoe belangrijk vinden HAIO's seksuele gezondheidszorg binnen de opleiding tot huisarts en hoe beoordelen zij hun eigen kennis, communicatieve en technische vaardigheden? Hoe comfortabel voelen zij zich om seksualiteit te bespreken en speelt de achtergrond van de patiënt mogelijks een rol? In welke opleidingsonderdelen kwam seksuele gezondheidszorg aan bod en hoe goed voorbereid voelen zij zich om dit in de praktijk uit te voeren?

Methode: Na een literatuuronderzoek werd op basis van voorgestelde eindtermen van Shindel et al. een vragenlijst voor HAIO's opgesteld waarin gepeild werd naar eigen inschatting van kennis, zelfzekerheid en vaardigheden omtrent seksuele gezondheidszorg. Er werd bevraagd hoe belangrijk men de opleiding rond seksuele gezondheid vindt voor de huisarts, hoe dit aan bod is gekomen tijdens de master- en de huisartsenopleiding en naar hoe voorbereid men zich hierna voelt. De inschatting van de eigen kennis, zelfzekerheid en vaardigheden werd op een likertschaal van 1 tot 5 bevraagd. De tevredenheid over de opleiding werd op een schaal van 1 tot 10 gescoord. De enquête werd online via SurveyMonkey verspreid onder de HAIO's en de gegevens werden anoniem verzameld van eind juli 2017 tot begin september 2017. Nadien werden de gegevens kwantitatief verwerkt via SPSS.

Resultaten: 70 van 98 ondervraagde HAIO's gaven aan dat ze seksuele gezondheid belangrijk tot zeer belangrijk vinden. Als voorbereiding op de praktijk kreeg de masteropleiding een gemiddelde score van 5,19/10 en de huisartsenopleiding een gemiddelde score van 5,72/10. Twee HAIO's gaven aan dat seksuele gezondheid niet aan bod was gekomen tijdens de masteropleiding, 15 gaven aan dat dit (nog) niet aan bod was gekomen in de huisartsenopleiding. De kennis rond genderidentiteit en seksueel misbruik werd door meer dan de helft van de HAIO's als slecht tot zeer slecht ingeschat. Kennis rond anticonceptie, zwangerschap, anatomie van zowel de man als de vrouw werd door meer dan de helft als goed tot zeer goed geacht. Het gevoel van zelfzekerheid verschilde amper tussen de verschillende patiëntengroepen. Zeven HAIO's, hoofdzakelijk eerstejaars, hadden nog nooit een prostaatpalpatie uitgevoerd. Meer dan de helft, 58, van de HAIO's hadden nog nooit een spiraaltje geplaatst. Genderidentiteit en seksuele oriëntatie bespreken scoorde bij meer dan de helft slecht tot zeer slecht.

Conclusie: HAIO's zien seksuele gezondheid als een belangrijk onderdeel van de opleiding tot huisarts. Ze voelen zich echter over het algemeen maar net voldoende voorbereid door de opleiding om die zorg te leveren. Bijkomend onderzoek, onder andere kwalitatief onderzoek bij HAIO's, is

nodig om verder uit te diepen welke aanpassingen van het curriculum die door de literatuur aangereikt worden deze tevredenheid zouden kunnen vergroten.